

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЛИСТ

27.09.2021 N 5207/0/290-21/51

Директорат стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції
Міністерства соціальної політики розглянув лист щодо індексації заробітної плати та повідомляє.

Відповідно до пункту 2 Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 N 1078](#) (зі змінами) (далі - Порядок), індексації підлягають грошові доходи громадян, одержані в гривнях на території України, які не мають разового характеру, зокрема, оплата праці найманих працівників підприємств, установ, організацій у грошовому виразі, яка включає оплату праці за виконану роботу згідно з тарифними ставками (окладами) і відрядними розцінками, доплати, надбавки, премії, гарантійні та компенсаційні виплати, передбачені законодавством.

Згідно з пунктом 5 [Порядку](#) значення індексу споживчих цін приймається за 1 або 100 відсотків у місяці, в якому відбувається підвищення тарифних ставок (посадових окладів). Обчислення індексу споживчих цін для проведення подальшої індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифних ставок (посадових окладів).

При цьому зміна розміру доплат, надбавок, премій не впливає на початок обчислення індексу споживчих цін при нарахуванні індексації, якщо не підвищується тарифна ставка.

Сума індексації у місяці підвищення тарифної ставки не нараховується, якщо розмір підвищення заробітної плати перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу. Якщо розмір підвищення заробітної плати не перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення тарифної ставки, сума індексації у цьому місяці розраховується як різниця між сумою індексації і розміром підвищення заробітної плати. Тобто сума індексації зменшується на суму підвищення заробітної плати.

У разі коли відбувається зростання тарифної ставки у місяці підвищення враховуються всі складові заробітної плати, які не мають разового характеру, зокрема надбавки, доплати та премії, встановлені саме на цей місяць. Порівняння суми підвищення заробітної плати із сумою індексації здійснюється в умовах місяця, у якому відбулося підвищення тарифної ставки.

Приклади проведення індексації грошових доходів громадян у разі їх підвищення наведено у додатку 4 до [Порядку](#), якими передбачено проведення порівняння в умовах місяця, у якому відбулось підвищення.

Враховуючи викладене, якщо підвищення тарифних ставок у працівників відбулось з серпня 2021 року, то значення індексу споживчих цін у цьому місяці мало прийматися за 1 або 100 відсотків. Обчислення індексу споживчих цін для проведення подальшої індексації мало здійснюватися з вересня 2021 року.

Згідно з пунктом 5 [Порядку](#) у місяці зростання тарифної ставки мало здійснюватися порівняння суми підвищення заробітної плати із сумою індексації.

Порівняння суми доходу до і після підвищення мало здійснюватися не у порівнянні із розміром доходу, який склався у липні 2021 року, а з урахуванням тарифної ставки до та після його підвищення та всіх складових заробітної плати, які були встановлені на серпень 2021 року.

Якщо розмір підвищення заробітної плати перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення тарифної ставки, то сума індексації у цьому місяці не нараховується.

Для проведення подальшої індексації індекс споживчих цін розраховується з вересня 2021 року.

Крім того, пунктом 5 [Порядку](#) передбачено, що працівникам підприємств і організацій, які перебувають на госпрозрахунку, підвищення заробітної плати у зв'язку із зростанням рівня інфляції провадиться у порядку, визначеному у колективних договорах, але не нижче норм, визначених [Законом України](#) "Про індексацію грошових доходів населення" та положень [Порядку](#)

Таким чином, підприємство в колективному договорі або іншому документі, в якому визначаються умови оплати праці, може самостійно передбачити механізм індексації, у тому числі порядок розрахунку сум індексації працівників з оплатою праці в погодинному розмірі з підсумованим обліком робочого часу.

Також зазначаємо, що листи Мінсоцполітики не є нормативно-правовими актами, вони носять інформаційний, рекомендаційний характер і не встановлюють нових правових норм.

Заступник генерального директора
Директорату - керівник експертної
групи з питань рівня життя
та соціальних стандартів

Ніна ПІДЛУЖНА